

ESPAI SOCIOEDUCATIU INSOC-CEG

1. PRESENTACIÓ

L'esplai és un espai privilegiat on infants i joves amb menys oportunitats poden viure noves experiències: de coneixement de l'entorn, de models educatius diferents, de relacions entre iguals, d'afectivitat, de recursos i estímuls... Són alhora un espai de participació i iniciativa; un lloc d'entrenament per als nois i noies en la presa de decisions, l'assumpció de responsabilitats, el treball en equip. Un espai des d'on s'elaboren projectes i es treballa activament per a la millora de la societat.

L'esplai és un àmbit privilegiat de treball de la vessant socialitzadora i relacional de l'individu, és alhora un espai de detecció de les dificultats socials que poden viure els infants i joves. I, al mateix temps, un espai privilegiat on aquests infants i joves troben un grup on integrar-se, en un ambient normalitzador que afavoreix establir lligams socials de manera diferent a com ho havien fet fins aleshores.

En moments com els actuals, on la crisi es generalitza i avança, un dels factors que reclamen una resposta més immediata és la lluita contra l'exclusió social.

Una exclusió que vulnera els drets bàsics de les persones i presenta un caràcter multifactorial (exclusió sanitària, exclusió educativa, d'habitatge, etc.) que dificulta encara més el seu abordatge i prevenció.

En aquest sentit és necessari implementar accions preventives que situïn el focus d'atenció en la primera infància i fomentin el treball en xarxa per superar el problema dels riscos que aquesta situació pot provocar. La prevenció és el camí per evitar el patiment dels infants i impedir posar-los en situació de risc de pobresa i exclusió social en etapes posteriors. Cal garantir els drets de tots els infants a través d'una actuació transversal des de tots els àmbits que poden beneficiar el col·lectiu d'infants.

L'educació en el lleure és un dels àmbits que s'ha vist afectat, sobretot per la disminució de la participació dels infants i joves, les dificultats de les famílies per fer front a les quotes de les activitats, la precarietat laboral, etc.

L'augment de risc social als nostres barris es fa evident. Els perills que aquesta fractura pot generar al teixit comunitari i fonamentalment en les capes més desfavorides ens demana una intervenció cada vegada més integral.

Les iniciatives que des dels esplais s'estan generant estan encaminades perquè el dret a l'educació en el lleure, així com el principi d'equitat sigui una realitat, fent un gran esforç per garantir la igualtat d'oportunitats i la de promoció de la inclusió i cohesió social.

En aquests moments més que mai, es fa indispensable fer l'aposta per treballar de forma coordinada i unint esforços per tal de donar resposta a les necessitats socials.

2. EXPERIÈNCIA DE L'ENTITAT EN L'ÀMBIT DE LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA

INSOC-CEG és una entitat sense ànim de lucre, laica, progressista i políticament independent, amb l'objectiu principal d'educar i formar en el temps de lleure a nens/es, adolescents, joves i adults.

Vam començar a treballar en el barri de Guadalhorce el 1984, portant endavant tasques d'educació en el temps de lleure amb nens/es. Les necessitats de la població de l'entorn van anar canviant, així com els objectius i programes de l'entitat. Vam ampliar el treball a joves i adults, constituint-nos de manera formal el 1989. Actualment portem endavant projectes infantils, juvenils i per a adults, treballant amb la població més propera a la nostra àrea d'influència, però també, en determinats actes, oberts a la ciutat de Terrassa.

Portem 31 anys desenvolupant tasques socioeducatives per a joves i infants. Som una entitat que treballa de **dilluns a divendres - matí i tarda** – i també **caps de setmana** puntuals, que s'ha convertit en un referent clar al barri i al districte 3 de la ciutat de Terrassa. Però la tasca social i comunitària necessita d'una continuïtat i constància per tal d'obtenir bons resultats. Hem de ser conscients i saber recollir les noves necessitats i realitats de la població que ens envolta i adaptar la nostra metodologia de treball en aquest sentit.

3. RESUM DEL PROJECTE

Entenem que el temps de lleure ha de ser un espai d'inclusió i no d'exclusió. Tots els nens/es i joves han de tenir la mateixa oportunitat de gaudir del seu temps de lleure. En aquest sentit, el nostre projecte ofereix un espai d'inclusió, educació i participació a tot un col·lectiu de persones vulnerables per les seves condicions de precarietat social.

Es tracta d'un espai que vol cobrir necessitats bàsiques personals i socials, des de l'àmbit del lleure educatiu, en coordinació amb diferents agents socials i educatius de l'entorn (escola, institut, família, ajuntament...).

És un espai obert, de dilluns a divendres (on també es realitzaran activitats de cap de setmana puntuals), en horari de 16:30 a 21:00 hs, dirigit a nens/es i joves a partir dels 3 anys i fins els 20 principalment (encara que també hi poden participar majors de 20 anys).

Les activitats que es desenvolupen les porten a terme diferents monitors/es i voluntaris/ies, formats i preparats per treballar amb els diversos tipus de destinataris. Aquestes activitats estan encaminades a cobrir diferents necessitats personals, educatives i socials del col·lectiu amb què hi treballem.

Actualment ens trobem que no tota la població de la nostra comunitat té accés als diferents espais socials i recursos materials, convertint-se en col·lectius que quedarien fora del que coneixem com a benestar social i personal. Hem de treballar per la inclusió social, la diversitat i per la interrelació entre cultures i generacions, com a objectius primordials, ja que la comunitat ha variat molt des de fa uns quants anys.

4. OBJECTIUS GENERALS DEL PROJECTE

INFANTS I JOVES

- . Generar programes de prevenció i d'inclusió que ajudin a millorar les situacions de precarietat social del col.lectiu infantil i juvenil del territori d'influència.
- . Fomentar l'educació en el temps de lleure, fora de l'horari lectiu, des d'una vessant educativa i inclusiva.
- . Millorar les situacions de precarietat social del col.lectiu infantil i juvenil del territori d'influència.
- . Treballar per la igualtat de gènere
- . Atendre les mancances en quant a habilitats socials del col.lectiu infantil i juvenil i facilitar eines de resolució de conflictes i fomentant les competències socials.
- . Abordar el fracàs escolar, oferint espais d'orientació i suport educatiu.

FAMÍLIA I COMUNITAT

- . Relacionar persones de diverses cultures i àmbits socials i establir vincles entre elles.
- . Facilitar espais de convivència i participació entre diverses generacions: nens/es, joves i adults.
- . Promoure l'oci no consumista
- . Generar programes de prevenció en diversos àmbits: salut, conductes no desitjables...
- . Treballar en xarxa amb diferents agents educatius i socials de la ciutat.
- . Crear un lligam amb les famílies i aconseguir un compromís d'aquestes per tal de portar a terme conjuntament algunes de les iniciatives socioeducatives
- . Fer ús del temps lliure com a espai de desenvolupament personal i comunitari

5. ORGANITZACIÓ

BENEFICIARIS

INFÀNCIA

- . Total = 54
- . Nens/es de 3 a 14 anys

. **Descripció:**

Són nens/es que viuen al barri de Guadalupe, Can Palet i Can Palet II principalment, encara que amb aflluència d'altres barris com Xúquer, Can Jofresa i altres barris de la ciutat.

La procedència familiar d'aquests nens/es és també diversa: de Catalunya, d'altres zones d'Espanya, de Sudamèrica i del Marroc.

Són nens/es amb un nivell socioeconòmic mig-baix i també nens/es que estan en risc d'exclusió social, degut a factors com el mitjà econòmic i el cultural.

Hi ha un gran percentatge que vénen derivats i amb seguiment de Serveis Socials de l'Ajuntament de Terrassa. El perfil d'aquests és variat: des de problemàtiques exclusivament econòmiques fins a situacions de famílies desestructurades, problemes de comportament i manca d'hàbits.

El model que proposem, permet treballar de forma integradora i possibilitar la trajectòria dels infants i joves envers un marc global d'intervenció normalitzat. El projecte es caracteritza per desenvolupar la tasca educativa en un entorn inclusiu. Tot i haver un alt percentatge d'infants i joves derivats per serveis socials, compta amb un nombre important d'infants, joves i famílies que no es troben en aquesta situació, fet que possibilita una millor socialització.

Però una vegada treballades amb ells/es detectem importants mancances, principalment relacionals i emocionals. Trobem així: . Dificultat a l'hora de resoldre conflictes: ús de l'agressivitat verbal i física, manca d'hàbits conductuals i de sociabilitat, dificultats en l'aprenentatge de la formació reglada, etc. Formen part de famílies (inmigrades i autòctones) amb dificultats econòmiques i relacionals (famílies monoparentals, atur, precarietat laboral...)

JOVES

- . Total = 17
- . A partir dels 15 anys fins els 20 anys principalment

. Descripció:

El perfil amb què estem treballant i d'altres amb qui volem treballar, s'ajusta a una edat entre els 15 i els 20 anys, que encara està estudiant o amb un nivell d'instrucció bàsic. Un alt percentatge són joves amb dificultats per seguir el curs escolar de forma constant, molts d'ells amb un alt índex de fracàs escolar, que no aconsegueixen finalitzar els estudis.

Molts dels que han deixat d'estudiar no ténen clar què volen fer, si tornar a la formació o buscar feina. Avui dia, les possibilitats de trobar feina sense una formació bàsica, estudis o experiència, són mínimes, fet que comporta que molts d'aquests joves passin un gran número d'hores sense ocupació definida i al carrer amb d'altres joves en la mateixa situació.

Aquells que estan treballant es troben en un àmbit laboral de precarietat, amb unes contractacions bàsicament temporals o de duració determinada, traduint-se aquest fet en un baix poder adquisitiu, inestabilitat laboral i baixa motivació orientada al treball.

A la nostra àrea d'influència, a més, trobem un altíssim número de joves immigrants, principalment del Marroc i Sudamèrica, amb la dificultat d'integració a un sistema social relativament diferent al viscut al seu país d'origen. El xoc entre la població autòctona i joves immigrants és evident.

Es tracta de joves en clar risc d'exclusió social, entesa aquesta com a joves amb dificultats per accedir a determinats àmbits com les noves tecnologies, a la vivenda, a un treball digne i estable, amb baixa formació... que participen en activitats d'oci amb un alt contingut comercial, que impedeix que en el seu temps de lleure realitzin activitats que fomentin les relacions interpersonals, la cooperació, la solidaritat...

METODOLOGIA DE TREBALL

L'esplai dels més petits comença amb el **berenar i l'explicació** de com anirà la tarda. Aquest és un espai per treballar els hàbits d'higiene i d'alimentació. Però també és un espai per parlar i explicar com ens ha anat el dia, anècdotes o l'activitat que es té prevista per aquell dia.

Amb els joves, la tarda comença amb el **punt de trobada** al centre, espai per explicar com ha anat el dia i què es farà aquella tarda.

Les **activitats** parteixen d'un centre d'interès mensual que defineix la configuració del calendari d'activitats, incloent diferents **àmbits d'actuació**. Aquests serviran de referent per a confeccionar i realitzar les activitats. En el cas dels joves, les activitats que s'organitzen giren al voltant de diferents àmbits d'actuació, però a modus de pauta pels monitors, que ténen en compte l'opinió i decisió del grup d'adolescents i joves. A continuació es detallen:

► SUPORT ESCOLAR

INFÀNCIA

. Deures escolars i suport en les diferents assignatures, en coordinació amb els professors d'escola del territori, així com la supervisió i seguiment de la pròpia família. Aquest espai està destinat a relaxar als infants, a ajudar-los a concentrar-se en les seves tasques, a poder seguir l'agenda de deures escolars... Però no es tracta només d'un espai per fer deures, és un espai per fer jocs de paraules, contes, preparar calendaris amb els aniversaris, situar el poble de les nostres famílies a un mapa...

JOVES

. Deures escolars i suport en les diferents assignatures, en coordinació amb els professors de l'institut i famílies.
. Orientació formativa i professional. Assessorament en possibles itineraris formatius.

► ÀMBIT SOCIAL I RELACIONAL

En aquest espai es preten treballar una part més distesa de l'educació en el temps de lleure, mitjançant activitats que facilitin el coneixement mutu, la relació entre iguals, la desinhibició personal i la millora de l'autoestima, amb l'objectiu de prevenir situacions de conflicte i afavorir tècniques relacionades amb l'assertivitat.

Activitats: - Jocs d'interacció - Dinàmiques en grup - Jocs d'interior - Ball i música - Sortides

► EDUCACIÓ PER A LA SALUT

En aquest espai es treballen principalment els hàbits d'higiene i salut, de forma conjunta i coordinada amb escola i família. La idea és que els nens/es i joves percebin la importància de portar una vida sana, amb una bona alimentació i una correcta higiene personal.

► CREATIVITAT I IMAGINACIÓ

Es treballarà principalment la capacitat creativa i imaginativa de cadascun dels nens/es -joves i també la capacitat grupal, mitjançant activitats bàsicament manuals.

Activitats: Tallers i manualitats

► NOVES TECNOLOGIES

. Apropar les noves tecnologies a la població infantil i juvenil
. Educar pel bon ús de les noves tecnologies
. Universalitzar l'accés a aquestes eines, independentment de les situacions socials, culturals i econòmiques dels nens/es (evitar la bretxa digital).

Activitats educatives: . ús de les pàgines web . Missatgeria instantània . Xarxes socials

► ESPORT

. Potenciar l'esport base com a vehicle per a la participació social del nen/a i jove.
. Promoure, mitjançant l'esport, el desenvolupament del nen/a i jove.
. Superposar la diversió i la cooperació a la competitivitat i la rivalitat.
. Facilitar el treball en grup i la cooperació entre els jugadors i monitor/a del mateix equip.

Activitats: promoció de diverses disciplines esportives i jocs esportius per a nens/es i joves. Es treballaran altres esports, ja siguin inventats, jocs d'equip, jocs d'altres països...

► SOM DIVERSOS/ES

. Integrar i interrelacionar a ciutadans/es (nens/es, joves i adults) de diferents orígens, edats i procedència, facilitant així la creació de projectes interculturals.
. Fomentar el coneixement de les característiques culturals de persones de diferents orígens.
. Educar en la interculturalitat com a vehicle que permeti el trencament d'estereotips negatius i confusos vers persones de cultures diferents.
. Treballar pel respecte de la diversitat

. **Activitats:** - Treball conjunt amb entitats d'immigrants, culturals... - Activitats relacionades amb la llengua - Trobades familiars - Ludoteca multicultural

► ACCIONS EN COMUNITAT

. Portar a terme iniciatives amb una **incidència directa a la comunitat**, partint de la idea de què és bàsica la convivència i el tenir cura de l'entorn que ens envolta.

Activitats: realització d'activitats conjuntes amb diferents entitats de la comunitat; afavorir la qualitat de vida dels veïns/es, mitjançant accions de millora de l'entorn i de la convivència de la comunitat...

► LA FAMILIA PARTICIPA

. Implicar els pares (i altres familiars) dels nens/es i joves, en el procés participatiu dels seus fills/es.
. Crear espais de convivència i comunicació entre família i entitat.

Activitats : . Reunions de pares/mares periòdiques (1 al trimestre), per fer els seguiment i valoració de les activitats en què participa el seu fill/a.

. Crear grups de pares/mares participants en el projecte educatiu, per ex. en la preparació d'alguna activitat conjunta amb els joves –nens/es (1 al mes).
. Participació mensual en el reforç dels seus fills/es.
. Tallers formatius amb pares/mares.

► ESPAI DE JOCS

. Oferir un espai distés de joc, que afavoreixi l'expressió d'emocions, la relació interpersonal i la comunicació.

Activitats:

- . Està organitzat per edats
- . Es realitzen petits tallers de lectura
- . S'habilita un espai on treballar la psicomotricitat (pels més petits)

L'activitat amb els nens/es i joves finalitza amb una assemblea, valoració i aportació de propostes. Tot i que durant la tarda s'ha d'intentar que els infants i joves expressin sentiments i opinions de forma oberta i col·loquial, és molt important crear un espai formal per expressar opinions, resoldre conflictes, fer valoracions i donar propostes. Aquest, ha de ser un espai àgil, on puguin parlar i fer servir altres formes d'expressió (amb murals de colors per exemple), on puguin ser crítics de forma constructiva, i on vegin que la seva opinió es important i es té en compte.

Una altra part de l'activitat és la posada en marxa dels diferents **grups de recollida i serveis**. Pensem que tots els infants i joves necessiten assumir responsabilitats i actuar. Per a això, han de tenir espais que funcionin gràcies a ells, han de veure que són importants i que els serveis no són càstigs, són tasques que ens toca fer quan vivim. Per aquest motiu hem elaborat un quadre amb serveis educatius de caràcter rotatiu.

La tarda dels infants finalitza amb la **recollida** dels nens/es per part de les famílies i el **comiat**. És un espai de relació i permet parlar de forma distesa amb les famílies. Aquest espai ha de servir per positivitzar les accions dels infants i crear vincles positius entre els infants, les famílies i l'equip educatiu. Els infants han de poder ensenyar allò que han fet durant la tarda.

Els joves disposen d'una autorització en què poden marxar a casa sols sense ser recollits per la família.

HORARI

- . El treball es realitza de dilluns a divendres, encara que també es fan activitats de cap de setmana (excursions, visites...)
- . Des del Gener al Desembre .

INFÀNCIA

- . Horari d'atenció directa als usuaris:

	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	CAP DE SETMANA
. 16:30 .17:00 a 19:00 hs Activitat	.Suport escolar .Activitat planificada	. Suport escolar	. Espai obert .Suport escolar	.Suport escolar .Activitat planificada	. Espai obert	Activitat
. 19:00 – 19:30 hs	Atenció directa amb la família					

JOVES

- . Horari d'atenció directa als usuaris:

DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	CAP DE SETMANA
17:00-20:30 hs . Espai obert . Activitat .Reforç escolar	17:00-20:30 hs . Espai obert . Activitat	16:30-20:30 hs .Espai obert .Activitat .Reforç escolar	17:00 - 20:30hs .Espai obert .Activitat	16:30- 21:00 hs .Espai obert . Activitat	Activitat
		Atenció directa famílies: 18:30 a 19:30 hs		Atenció directa famílies: 18:30 a 20:30 hs	

Oferim, durant la setmana, quatre dies de suport educatiu, per a nens i joves, tant en els espais de què disposa l'entitat i altres espais de la ciutat (biblioteca, sala casal Can Palet II i sala Centre Cívic Alcalde Morera). Per desenvolupar la tasca educativa, comptem amb el treball de 6 educadors, responsables de les diferents necessitats de cadascun dels nens/es i joves.

Hi ha la possibilitat d'atendre necessitats individuals específiques fora d'aquests horaris, tant per nens/es com per a joves.

TREBALL AMB FAMÍLIES

La proposta és treballar amb les famílies en els horaris en què tinguin disponibilitat. Donarem opció d'horari pel matí i també durant la tarda, tant en hora d'esplai com quan hagi finalitzat l'activitat amb els fills.

SEGUIMENT I AVALUACIÓ

A principi de curs, l'equip educatiu de l'entitat planifica la programació anual i s'estableix els procediments i la periodicitat de les coordinacions amb les famílies i els diversos agents socials i educatius que atenen els infants i joves derivats.

. Al començar el curs, es realitza una **tutoria individual** amb el nen/a-jove i també amb la família, per tal de detectar les necessitats educatives a treballar.

. Totes les sessions de reforç es recullen en una **fitxa**, complimentada per tots els monitors. Consisteix en un document que recull la valoració de la sessió, així com aquells aspectes a millorar i treballar. Es tracta d'una feina diària.

. Es realitzen **reunions setmanals** de seguiment entre els monitors i els coordinadors de la secció i responsables de l'entitat.

. Es fa un **seguiment psicopedagògic individual** de cadascún dels participants, avaluant diferents aspectes com els següents: . Hàbits i autonomia personal . Aprenentatge i desenvolupament intel.lectual . Desenvolupament psicosocial.

. Es fa un **contacte i seguiment periòdic amb escola i institut** del nen/a-jove, per tal de coordinar la feina educador/a-professor/a.

. El contacte amb la família és pràcticament diari on s'intercanvien aspectes puntuals del dia principalment. Per facilitar més informació sobre l'evolució i participació dels fills/es, es porten a terme, durant el curs **dues tutories** individuals : una en el primer semestre i la última a final de curs.

. Al finalitzar el curs, es realitza una **valoració general** de l' activitat :

- Monitors , coordinadors i responsables de l' entitat
- Monitors i participants
- Monitors i pares/mares

. Totes aquestes informacions es recullen a un formulari de **memoria final**.

6. TREBALL EN XARXA

Per millorar l'atenció dels participants del projecte, s'han establerts diversos mecanismes de col.laboració amb diferents agents del territori, que ens ha de permetre una intervenció educativa eficaç i coherent. Tenim establerta la següent xarxa de treball:

- . **Serveis Socials de l'Ajuntament de Terrassa:** tenim establert un sistema de derivacions i de seguiment individualitzat, que afavoreix tot el procés inclusiu i participatiu del nen/a, jove i la seva família.
- . **Servei de Lleure i Joventut de l'Ajuntament de Terrassa:** a través de reunions periòdiques fem el seguiment del projecte social i el seu impacte en el territori.
- . **Comunitat educativa: escoles i Instituts del districte; AMPES:** tenim fixat un sistema de derivació i de seguiment que coincideix amb l'inici de curs, meitat de curs i final de curs. Les comunicacions són mitjançant reunions, via telèfon, mail i informes escrits. Amb les AMPES, fem activitats dins de l'escola.
- . **Pla Educatiu d'Entorn, districte 2 de Terrassa:** en formem part des de fa més de 4 anys i desenvolupem tasques que afavoreixen la interrelació entre família, nens/es i comunitat educativa.
- . **Entitats socials del barri** (Associació de veïns, Penya ciclista): Reunions setmanals de seguiment i coordinació, per tal de treballar-hi conjuntament.
- . **Fundació Catalana de l'esplai - "Xarxa Social":** és un espai de debat i intercanvi que integra els espais que treballen amb infància en risc per coordinar accions, formacions i consensuar metodologia de treball.
- . **Federació Catalana de l'esplai:** a través de la Junta Directiva i com a sòcies de la mateixa. Participem en les diverses jornades, així com en les diades de tècniques, seminaris i resta d'activitats organitzades i ofertes per la Federació.
- . **Taula d'entitats d'esplai diari de Terrassa:** reunions periòdiques per realitzar activitats a la ciutat i establir vies de col.laboració i treball conjunt.

7. RECURSOS HUMANS

- . Disposem de 6 monitors, contractats.
- . Perfil dels monitors: formats en l'àmbit del lleure, amb titulació en el lleure i/o titulacions i/o experiència en l'àmbit de l'educació social (o en l'àmbit de món social i associatiu)
- . La supervisió general de l'espai serà responsabilitat de la pròpia junta directiva de l'entitat, juntament al coordinador i monitors.

8. ESPAIS

- . L'entitat disposa de diverses sales pels diferents grups d'edat que faran ús del reforç. També podran ser desenvolupades en altres espais públics o privats de la ciutat, com per exemple, la biblioteca del districte 3 i el casal de Can Palet II i el Centre Cívic Alcalde Morera.

9. RECURSOS MATERIAIS

- . Material escolar i per les activitats
- . Material d'oficina i informàtic
- . Mobiliari divers (taules, cadires, armaris...)

10. PRESSUPOST

. Personal	42.635 €
. Activitats	930 €
. Transport	250 €
TOTAL	43.815 €